

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i codziennym urzędowym Dziennikiem, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 złr. 15 kr., miesięcznie 1 złr. 25 kr.

Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 40 kr., miesięcznie 1 złr. 40 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garnent) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Prusy. — Szwecya. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Lwów, 27. listopada. Dnia 27. listopada 1852 wyszedł w c. k. galicyjskiej drukarni rządowej i został rozdany XXXIII. zeszyt z roku 1852 dziennika rządowego ustaw krajowych dla kraju koronnego Galicyi.

Lwów, 15. listopada. Dla założenia szkoły trywialnej w Kobyłowlkach, obwodu Tarnopolskiego zobowiązała się gmina tamtejsza na wieczne czasy dawać rocznie na utrzymanie nauczyciela po 144 złr. m. k. w gotówce i 36 korey 16 garcy zboża, mianowicie: 6 korey pszenicy, 12 korey żyta, 10 korey jęczmienia i 8 korey 16 garcy hreczki, następnie na opał szkoły i pomieszkania nauczyciela 9 kóp 44 okłotów słomy żytniej. Przyrzekła oraz trzymać osobnego stróża dla usługi szkoły, jej czyszczenia i opalenia, tudzież starać się o sprawienie i utrzymywanie w dobrym stanie sprzętów szkolnych. Grecko-kat. pleban miejscowy ks. Stefan Janowicz zobowiązał się osobną deklaracją, że na czas swego urzędowania kapłańskiego w tem miejscu odstępuje na użytek dla nauczyciela z gruntów erekcyonalnych 2 morgi 500 sążni.

C. k. krajowa władza szkolna ma sobie za przyjemność podać niniejszem ten przykład naśladowania godnej dążności ku popieraniu i podnoszeniu nauk ludu z uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

Kraków, 25. listopada. Wczorajszym pociągiem kolei żelaznej przybył do miasta naszego JW. kawaler de Ghoga, dyrektor generalny budowy kolei żelaznych w państwie austryackiem. Głównym celem podróży JW. de Ghoga jest naoczne obejrzenie punktu Oświęcim, w którym, jak wiadomo, kolej północna (Ferdinands Nordbahn) łączy się ma z rządową koleją galicyjską, tudzież rozpatrzenia się na miejscu w położeniu dwóch duktów do połączenia kolei północnej z Krakowską w punktach Szczakowa i Trzebinia projektowanych. JW. de Ghoga udaje się w dalszą podróż do Galicyi dla obejrzenia robót w celu kolei żelaznej między Bochnią i Dębicą już dokonanych, tudzież rozpoznania dalszego duktu tej kolei ku Jarosławowi. (Czas.)

(Litogr. „kor. austr.“ o Hugu państwa do banku.)

Już przed kilkoma dniami zawierała *Gazeta Wiedeńska* ogłoszenie, że administracja finansów z przychodów ostatniej pożyczki spłaciła bankowi narodowemu kwotę półtora miliona ruskich. Jest to już czwarta rata, a nowszy dług państwa do banku zmniejszony jest tym sposobem na 64 milionów. Doliczając tę kwotę do dawniejszego długu w sumie 69,896.627, okazuje się ogółowy dług w sumie 133,896.627. Jeżeli się więc od tej ogółowej sumy potrąci dziewięć milionów ruskich, które jeszcze na podstawie nowej pożyczki bank otrzymać ma od państwa, tudzież dalsze dwa miliony w okrągłej liczbie, które jeszcze w przeciągu bieżącego roku finansowego wypłacone będą z funduszu umarzającego utworzonego dla pierwotnego długu, natędy cały dług państwa do banku zredukuje się na 123 miliony.

Dla większego rozpowszechnienia podajemy z dziennika „Austria“ następujące uwagi nad tym przedmiotem:

„Dnia 29. lutego 1848 wynosił ten dług przeszło 126 milionów, mianowicie 81,387.264 złr. długu pierwotnego i 45,000 000 złr. długu nowszego. Zbliża się więc chwila, w której państwo mniej będzie winno bankowi narodowemu, aniżeli wtedy, gdy jeszcze nie nastąpiły zdarzenia, które się stały przyczyną zaprowadzenia kursu przymusowego.

Największa ilość wszystkich długów państwa do banku była, jak wiadomo, w sierpniu 1849 i wynosiła 220½ miliona; terazniejsza suma 134 milionów wykazuje zmniejszenie o 86½ milionów, które idą na rachunek 17 milionów pomnożonego zapasu srebra, 11½ milionów pomnożonych eskentów i pożyczek, i 58 milionów zmniejszonego obiegu banknotów.

Tak stanowcze polepszenie w latach niepomyślnych każe się z pewnością spodziewać rychłego dokonania rehabilitacji banku w czasie pomyślniejszym, i zupełnego przywrócenia waluty krajowej, której największą część stanowią banknoty.“ (L. k. a.)

(Litogr. „Koresp. austr.“ o patencie ces. względem broni.)

Podaliśmy przed kilkoma dniami w głównych zarysach wydany niedawno patent względem broni i zastrzeżliśmy sobie wziąć przy sposobności pod rozważę powody, które służyły za podstawę tego ważnego rozporządzenia.

Należy przytem głównie wychodzić z tego st nowiska, że nadzwyczajne niebezpieczeństwo posiadania broni, a szczególnie jej noszenia tem bardziej zdawało się wymagać zabezpieczających prawnych postanowień, ponieważ zwyczajne ustawy karne zawsze były niedostateczne, ażeby częścią uchylić, częścią pokonać niebezpieczeństwa mogące wyniknąć z nadużycia broni, zwłaszcza ze właśnie w ostatnich latach częste nadużycia tego rodzaju i nieraz w sposób bardzo zatrważający się zdarzały. Al. przy wydaniu odośnej ustawy musiano przedewszystkiem uwzględnić wyjątkowe stosunki niektórych części monarchyi.

Właściwe położenie pogranicza wojskowego wymagało naturalnie wyjątkowego postępowania w tym względzie. W królestwie lombardzko-weneckiem istnieje już z dawniejszych czasów patent względem broni odpowiadający potrzebom tego kraju koronnego, wykonywanie tego patentu okazało się z wszech miar stosownem, niezachodziła więc potrzeba zmiany dotychczasowych przepisów. W południowym Tyrolu istnieją również patent względem broni z 18. stycznia 1818, którego zmiana także i tam nieokazała się potrzebną. W północnej zaś części Tyrolu i w Vorarlbergu podła zapewne regulacja obrony krajowej z równoczesnem uwzględnieniem organizowanych korporacji strzeleckich najstosowniejszą sposobność do poczynienia potrzebnych w tej mierze kroków.

Al. ze względu na wszystkie inne k aje koronne monarchyi austryackiej, gdzie większa zachodzi równość w stosunkach, niezbędną się okazała dokładna ustawa względem używania broni przez prywatnych.

Co do samej treści ustawy względem broni, zrobiono bardzo znaczną różnicę między niepozwoloną i pozwołoną bronią. Kilka gatunków umieszczonych w włoskim patencie w kategorii zakazanych opuszczono, ponieważ mało zresztą są znane i nieużywane w kraju; natomiast policzono petardy, granaty ręczne i szklane, race podpalające i bawelną strzelniczą tą razą wyrażnie do broni zakazanej.

Względem posiadania pozwołonej broni zaprowadzono słusne i samo przez się zrozumiałe ograniczenie, że nieproporcjonalne i podejrzane jej zbieranie niepowinno być pozwołone, równie jak i §. 14 zawiera potrzebne ograniczenie względem nabywania i posiadania amunicyi wojskowej. Zresztą unika ustawa wszelkiego niepotrzebnego ograniczenia w posiadaniu pozwołonej broni i uwzględnia tym sposobem potrzebę posiadania pozwołonej broni dla obrony osób i własności mianowicie w ustronnych okolicach.

Podczas gdy w ogóle pozwołono posiadanie broni pozwołonej w ilości odpowiedniej prywatnemu użyciu, uczyniono noszenie broni zawisłem od osobnych paszportów wydawanych ku temu od władzy, ponieważ noszenie broni dla publicznego bezpieczeństwa tylko takim osobom może być pozwołone, które są w stanie udowodnić w tym względzie pewny oznaczony cel i podają gwarancję względem swego dobrego zachowania się.

Owym krajom koronnym, gdzie noszenie broni z dawnych lat jest w użyciu, podają paragrafy 33, 34 i 18 lit. d) pewność, że w owym zwyczaju nie się niezmieni, powiadano bowiem wyraźnie w przytoczonych paragrafach: że tam gdzie noszenie broni według dawnego zwyczaju należy do stroju narodowego, nie należy zaprowadzać nowych ograniczeń. Na mocy prawnie ustanowionego wyjątku utrzyma się tam przeto tylko status quo.

Przestrzeżenie tej ustawy poruczone jest według naturalnego trybu ministerstwu spraw wewnętrznych w porozumieniu z najwyższą władzą policyjną. (Lit. kores. austr.)

Wiedeń, 23. listopada. *Gazeta Wiedeńska* zawiera następujące przypomnienie względem ściągniętej miedzianej monety zdawkowej po 2, 1, ½ i ¼ krajcara w monecie konwencyjnej.

Dekret ministerstwa finansów z 26. sierpnia 1851 (rządowy dziennik ustaw państwa zeszyt LV. nr. 201 stronnica 561 z roku 1851), którym w mocy cesarskiego rozporządzenia z dnia 7. kwietnia 1851 ściągnięto niektóre zdawkowe monety, wprowadzony jest, co do Lombardzko-weneckiego królestwa, z wpływem terminu wyznaczzonego na ostatni grudnia zeszłego roku, w wykonanie.

Do ściągnięcia niektórych miedzianych monet zdawkowych w innych krajach koronnych wyznaczono w namienionym dekreście termin po koniec grudnia bieżącego roku 1852.

Kto z tego terminu w należytych czasie niekorzysta, narazi się na niebezpieczeństwo, że zasobu swego w takich monetach niebędzie mógł użyć do zapłaty, gdyż te monety po upływie roku 1852 już tylko za materiał miedziany uważane będą.

Niniejszem przypomnieniem zwraca się przeto uwagę na to, ażeby korzystano z pozwolenia, *ściągnięte miedziane monety aż do kwoty dwóch złotych reńskich przy każdej pojedynczej zapłacie do publicznych kas używano, albowież je w większych ilościach w głównych kasach krajowych, tudzież w mennicach wymieniano.*

(Wiadomości z krajów koronnych.)

Temeswar, 18. listopada. Nakazana przez ministerstwa spraw wewnętrznych, wojny i finansów mieszana komisja likwidacyjna, zajęła się dnia 15. b. m. rozpoznaniem indemnizacji za dostawy dla c. k. austriacko-serbskiego posiłkowego wojska w roku 1848—49 w gotowych pieniądzech albo w naturaliach.

Przewodnictwem w tej komisji likwidacyjnej ma Jego Excelencya wojskowy i cywilny gubernator Fml. hrabi *Coronini*, albo w jego niebytności c. k. ministeryalny radca Edward *Gries de Ronse*.

Ze strony administracji wojskowej mają udział: c. k. wojenny komisarz Franciszek *Racz*, tudzież c. k. wojskowy zarządca magazynów Wincenty *Wirrer*; ze strony administracji finansowej c. k. finansowy radca Ludwik *Bydeskuty*, a jako zastępca kraju, adwokat Konstanty *Bogdanowicz* (de Ruma). (W. Z.)

Roizen, 11. listopada. Wczoraj popołudniu przybyła tu z Salegg w Taltern najdostojniejsza familia Jego. Mości Arcyksięcia *Rainera* na stałe pomieszkanie. (W. Z.)

— C. k. ministeryum handlu potwierdziło w porozumieniu z c. k. ministeryami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości na propozycję węgierskiego namiestnictwa rozciągnięcie kar za wykroczenia przeciw przepisom piekarskim także na przestępstwa tyczące się zmniejszonej wagi przy sprzedaży świec, mydła i tym podobnych artykułów codziennego użytku, z tym dodatkiem, że przy wydaniu odnośnego rozporządzenia zamiast okresu, którym utrata profesyi jest zagrożona aż po bezskuteczne wymierzeniu uprzednio dotkliwych kar i przy okazanej niepoprawności, należy dodać konkluzyjny okres §. 478 publikowanej najwyższym patentem z 27. maja 1852 powszechnej ustawy karnej, którym ta kara przeznaczona jest na przypadek wykroczenia poraz trzeci, z tem oświadczeniem, że takąż sama kara także za trzecim wykroczeniem przepisów piekarskich ma nastąpić. (L. k. a.)

(Depesza telegraficzna.)

Tryest, 25. Listy z Tunelu z dnia 17. listopada zbijają rozszerzoną najprzód przez sardyńskie dzienniki pogłoskę o śmierci Beja. Bej ma się owszem lepiej od czasu użycia kąpieli w Mamheliff. (Lit. kor. aust.)

(Kurs wiedeński z 27. listopada 1852.)

Obliagacye długi państwa 5% 94 $\frac{1}{10}$; 4 $\frac{1}{2}$ % 83 $\frac{3}{4}$; 4% —. 4% z r. 1850 —. wylosowane 3% —. Losy z r. 1834 —; z roku 1839 135 $\frac{3}{4}$. Wied. miejsko bank. —. Akcy bankowe —. Akcy kolei pół. 2380. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 724 $\frac{1}{2}$. Lloyd —.

Ameryka.

(Depesza telegraficzna.)

Boston, 10. listopada. Amerykański parostatek pocztowy „Crescent City“ przypuszczono znowu do portu w Hawanie. (Abb. W. Z.)

Hiszpania.

(Zmiana ministrów.)

Madryt, 15. listopada. Uchwalono już zmianę ministeryum, a jutrzejsza gazeta nadworna wymieni następców panów Ordener i Reinoso. Członkiem gabinetu będzie także p. Bordia, ministrem wojny zaś p. Bertran de Lis.

— 16. listopada. Ministrem spraw wewnętrznych mianowano jeneralnego dyrektora komor celnych, p. *Bordia*, ministrem zaś robót publicznych g. *Bertran de Lis*. Dawniejszy minister wojny utrzymał się i teraz przy tej posadzie. (G. P.)

Anglia.

(Szczegóły o uroczystym obchodzie pogrzebu księcia Wellingtona.)

Londyn, 19. listopada. Na uroczysty obchód pogrzebu księcia Wellingtona zebrały się w Londynie ogromne masy ludności z prowincyi, tak, że w mieście tem znajdowało się dnia tego do 4ch milionów ludzi, z których półtora miliona przybyło z różnych miejsc królestwa wielkiej Brytanii, a przynajmniej 2 miliony asystowały tej uroczystości. I właśnie to ogromne i nadzwyczajne zgromadzenie ludności angielskiej nadało uroczystości pogrzebowej charakter wzniósł i nadzwyczajny. Pompa urzędowa nie odznaczała się ani nowością, ani gustem szczególnym. Najwięcej jeszcze podziwiano bogate uniformy i wystawę wojskową przy tej uroczystości pogrzebowej. — O godzinie 1szej 40 m. ustawiono nareszcie trumnę z zwłokami księcia Wellingtona w pośrodku kościoła. Całe zgromadzenie powstało natychmiast z uszanowaniem. Z wieka trumny zdjęto następnie kapelusz i szpadę, a położono natomiast mitrę książęcą. Zagraniczni marszałkowie i jeneralowie zajęli miejsce swe w głowach trumny; ku stronie południowej przed wielkim ołtarzem książę Albert w galowym uniformie i z laską marszałkowską w rękę; po obu stronach starzy jeneralowie angielscy, którzy nieśli końce całunu. Celebrował dziekan kościoła św. Pawła. Po odśpiewaniu psalmów i chorału, tu-

dziez hymnu „*Nunc Domitis*“ śród przytłumionego odgłosu bębnow i pogrzebowego marszu kompozytce Haendla, spuszczone zwolna trumnę do sklepienia. Odmówiono „*Ojciec Nasz*“, heraldyk orderu podwiązki odczytał nad otwartym grobem wszystkie tytuły i godności zmarłego, ochmistrz dworu księcia Wellingtona połamał swą urzędową laskę w kawałki i oddał je heraldykowi, który szczątki te rzucił do grobu. Następnie odśpiewano chórem hymn żałobny, i na tem skończyła się ceremonia pogrzebu. — Dnia wczorajszego wypoczywały wszystkie drukarnie, tak, że londyńskie redakcyje dzienników porannych nie mogły ogłosić drugiego wydania ostatniego numeru gazety. Jaki musiał być ścisk w Londynie, można już z tego wnosić, że w City paliły się lampy gazowe już od pozawczoraj, bowiem w razie nagłej mgły zwykle w miesiącu listopadzie panującej niepodobnaby było latarnikom dopełnić służby bez największego niebezpieczeństwa w tym okropnym natłoku. (P. Z.)

(Telegraficzna depesza.)

Londyn, 24. listopada. Mocę pana Villiers tej treści: „ze zdaniem izby jest, że lepszy stan kraju, a mianowicie klas przemysłowych jest głównie skutkiem nowszego ustawodawstwa handlowego, a szczególnie ustawy z r. 1846, która postanawia wolne przypuszczenie zboża zagranicznego, i że ustawa ta była mądrym, sprawiedliwym i dobroczynnym środkiem; że izba sędzi, że utrzymanie i dalsze rozwijanie polityki wolnego handlu przeciw polityce protekcyjnistów nastęrczy kapitałom i przemysłowości krajowej najlepszy środek ponoszenia włożonych na nie ciężarów i najwięcej się przyczyni do powszechnej pomyślności i dobrego bytu ludu, że izba jest gotową rozważyć każde zgodne z tą rezolucją przedłożenie ministrów, do której także p. Disraeli wniósł poprawkę, odroczone na przyszły czwartek po odbytej wczorajszej nocy dalszej debacie. Lord Palmerston zaproponował stanowczą poprawkę, którą ministeryum uznało za stosowną do przyjęcia. (P. G.)

Francya.

(Wiadomości poloczne z Paryża.)

Paryż, 21. listopada. Prezydent republiki darował resztę kary siedmiu na Belle-Isle-en-mer uwięzionym przestępcom politycznym, których roku 1851 skazano za udział w powstaniu, podburzanie i należenie do tajnych towarzystw. Między tymi nie ma żadnego więcej znajomego nazwiska.

— Rząd wyznaczył żandarmowi *Flacon* 500 franków pensyi, dwom wdowom po żandarmach, jednej 800 fr. rocznej pensyi, drugiej 500 fr., pannie *Rosalii Mical* zaś 1000 fr. rocznej pensyi w nagrodę zasług, jakie wspólnie z swemi krewnymi w dniach grudniowych położyła.

— Rozpoczęło się już wielkie głosowanie narodowe. Ulice miasta Paryża, mianowicie bliższe sekcjom wyborczym, dość są ożywione, chociaż wielka część wyborców a szczególnie robotnicy dopiero dnia jutrzejszego będą głosować. Sposób głosowania jest następujący: Wyborca oddaje swoją kartę; kładą kreskę przy jego nazwisku, co oznacza: że już głosował. Otwierają następnie wieczko od urny wyborczej sporządzone w formie zasówki, wkładają kartę wyborczą, i znów urnę zamykają. Dalej otrzymuje wyborca napowrót kartę swoją, u której jeden róg odcięto. — Porządku i spokoju nie gdzie nie zaburzono; wszędzie pełnią służbę wojska liniowe. Wotum przychylnie ułożone jest w tych słowach: „*Bulletin de vote: Oui. Imprimerie Napoleon Choix.*“

— Prefekt Algieryi ogłosił proklamacyę, w której wzywa mieszkańców swego departamentu do głosowania temi uwagi godnymi słowy: „Algierya zechce się zapewne okazać godną tytułu królewskiego.“ Okazuje się więc z tego, że wice-królestwo Algieryi należy do urzędowego programu Cesarstwa.

— Otworzono *powszechną subskrypcyę* (z datkiem najmniej 1 franka) dla ofiarowania Ludwikowi Napoleonowi daru w imieniu Francyi, a mianowicie tak zwanej „*Tarczy narodowej*“, jako symbolu ochraniającej potęgi. Rzeźbiarz *Caccia* wypracował model do tej tarczy, która ma być z miedzi pozłacanej lub z srebra kutego. Subskrybowali już hrabia *Nieuwerkerke*, ministrowie *Fould* i *St. Arnaud*, tudzież wielu urzędników wyższych. (P. Z.)

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 24. listopada. Dzisiejszy *Monitor* donosi: Z wotów armii wiadome dotychczas: 189,000 „Tak“; 6000 „Nie.“ W czterech departamentach głosowano w ogóle 665,000 „Tak“ a 21,000 „Nie.“ (Pr. Ztg.)

Belgia.

(Rozprawy w Izbie.)

Bruxela, 17. listopada. Z pomiędzy projektów przedłożonych izbie dnia wczorajszego przez ministrów, zasługuje mianowicie na uwagę projekt, według którego może rząd pensjonować obcych oficerów zostających w służbie belgijskiej. Wczoraj sprawdzano w wydziałach Izby projekt do ustawy o prasie. Wielu członków nieprzybyło na sesyę, mimo to jednak odbyły się zwawe debaty w niektórych wydziałach. Pierwszą część pierwszego artykułu ustawy, którym wymierzono kary za mowy ogłaszane na miejscach publicznych przeciw obcym monarchom lub za odgrazanie się im, odrzucono we wszystkich wydziałach. W drugim wydziale zaproponował p. *Dumortier*, ażeby postanowienia ustawy o prasie i jej przekroczeniach przyjęto tylko w miarę wzajemności doznawanej od innych państw w tym względzie. (G. Pr.)

Szwajcarya.

(Depesza telegraficzna.)

Lugano, 33. listopada. Zeszłej nocy wydano z kraju na rozkaz rządu kantonowego wszystkich mnichów klasztoru kapucynów, którzy nie są krajowcami i nie mają przynajmniej 65 lat. Rozkaz wykonano po pierwszej godzinie z północy. Zapewniają, że ten sam rozkaz został wykonany równocześnie we wszystkich klasztorach kantonu. Wygnani zakonnicy odjechali częścią do Lombardii, a częścią do Piemontu. (L. k. a.)

Włochy.

(Dekreta W. księcia Toskanii.)

Florenca, 17. listopada. Dziennik *Monit. Tosc.* ogłosił następujący dekret Wielkiego księcia:

„My Leopold II. itd. itd. itd.

Bolesnie dotknięci przez nadzwyczaj częste popełnianie zbrodni przeciw publicznemu i prywatnemu bezpieczeństwu:

biorąc na uwagę zdanie sekcji dla sprawiedliwości i łaski Naszej rady stanu;

ze względu, że powszechnie uznana jest potrzeba stosownego zaostrzenia kar, jakie istniejące obecnie w Wielkim księstwie ustawy przepisują za zbrodnicze i społeczeństwu szkodliwe czynności, i zważywszy, iż wyjątkowe stosunki, w których się kraj znajduje, a które My sami ocenić jesteśmy w stanie, wymagają tak nagle skutecznych środków, że ich niemożemy odłożyć aż do publikacji karnego kodeksu, który pod rozwagę weźmiemy;

po wysłuchaniu Naszej rady ministrów, uznaliśmy za rzecz słuszną rozporządzić, co następuje:

1. Kara śmierci jest znowu zaprowadzona w ten sam sposób, jak ją przepisuje ustawa z 27. sierpnia 1817, aż do dalszych rozkazów w całym okręgu Wielkiego księstwa za te zbrodnie publicznego gwałtu przeciw rządowi i religii, za zdradę stanu, umyślne zabójstwo i rozbój, za które była przepisana w artykułach 9. i 13. ustawy z dnia 30. sierpnia 1795 tudzież w 1. artykule ustawy z 22. czerwca 1816.

Kara ta może być i wtedy zasądzona, gdy kolegium sędziów jednogłośnie na nią niewotowało.

2. Uczyniono z rozmysłem i w zamiarze zabicia bronią sieczną lub palną — *contra hominem* — zamachy, równie jak w ogóle wszelkie usiłowania umyślnego zabójstwa ulegają, chociaż nie nastąpiło żadne zranienie, trzydziesto-letniej karze w domu poprawy.

3. Z rozmysłem popełnione zranienia bez równoczesnego zamiaru zabójstwa ulegają

a) 7—15letniej karze w domu poprawy, jeżeli niebezpieczeństwo życia, albo kalectwo lub zszpecenie spowodowały;

b) 3—7letniej rolocie przymusowej w Voltera, we wszystkich innych przypadkach.

4. Jeżeli z rozmysłem popełniono zranienie bronią palną lub zakazaną bronią sieczną, należy wymienione w art. 3. kary zawsze w *maximum* zastosować.

5. Procesa, odnoszące się do zbrodni, wspomnianych w artykułach 1, 2, 3, należy zawsze z największą starannością przed wszystkimi innemi, do innych zbrodni odnoszącemi się czynnościami wytoczyć i osądzić.

6. Wydane w takich procesach na korzyść obżalowanych fałszywe świadectwo ulega 3—7letniej rolocie przymusowej w Voltera; fałszywe potępiające świadectwo przeciw obżalowanym będzie według ustaw o oszczerstwie karane.

7. Naszemu ministrowi sekretarzowi stanu dla sprawiedliwości i łaski polecane jest wykonanie tego dekretu.

Dano dnia 16. listopada 1852.

Leopold.

Widziano: Prezydent ministrów i minister-sekretarz stanu dla finansów, handlu i robót publicznych *G. Baldasseroni*.

Widziano: Minister sekretarz stanu dla sprawiedliwości i łaski *N. Lami*.

— Drugim dekretem Wielkiego księcia upoważniono delegatów rządowych zawyrokováć ośmiodniowy areszt także w tych przypadkach, które w odnośnych przepisach policyjnych nie są wymienione. Podprefekci zastępujący miejsce nadyrektorów policyi mogą trzy-miesięczny areszt zasądzać; rady prefektury są upoważnione, wydawać wyroki względem przymusowej zmiany pomieszkania, aresztu w domu poprawy i w twierdzy, aż do lat trzech. Przeciw wyrokom delegatów i podprefektów można rekurować do prefektów, przeciw ich rozporządzeniom do ministra spraw wewnętrznych, jeżeli na więcej jak jedno-miesięczny areszt zasądzono. Minister spraw wewnętrznych może zawyrokováne od rad prefektury kary wygnania z Wielkiego księstwa zamienić na czas podwójny. Delegaci rządowi są upoważnieni, niezawisłe od istniejących przepisów policyjnych, wydawać rozporządzenia, jakie dla utrzymania publicznego porządku za potrzebne uznają. Władzom policyjnym zaleca się jak największą czujność względem cudzoziemców. Pieniężne kary, przepisane za przekroczenie istniejących ustaw dyscyplinarnych, są podwojone; przy ponownych wykroczeniach będzie oprócz innych kar także czter-nastodniowy areszt zawyrokovány.

Jak dzienniki Piemontskie donoszą, zagrożeni są prawie wszyscy w Toskanii znajdujący się emigranci wydaleniem z kraju.

(*Abbl. W. Z.*)

(Depesze telegraficzne.)

Turyń, 21. listopada. Dla niekompletnej liczby członków od- była izba deputowanych wczoraj tylko krótkie posiedzenie. *Valerio* zapytał, czyli i w jaki sposób będą mieć izby udział w pogrzebie *Giobertego*. Pewne towarzystwo we Francji podjęło się wybudować francusko-piemontską kolej żelazną. Namieniona kolej ma się ciągnąć od Lugduuu na Heyricux, Bourgein i Saint Genix d'Aosta aż do Chambery. Towarzystwo położyło za warunek 4% gwarancję za kapitał w kwocie 35 milionów. (L. k. a.)

Turyń, 22. listopada. Rozszerza się pogłoska o mającej się zaciągnąć zagranicą 3 1/2% pożyczce w kwocie 300 milionów lire. Podobnież podatek domowy i przemysłowy ma ulec reformie. (L. k. a.)

Prusy.

(Rada ministrów. — Wiadomość od misjonarza w Chinach do berlińskiego towarzystwa misyi.)

Berlin, 20. listopada. Ministerjum państwa odbyło przed-wczoraj znowu sesję. Dziennik „*C. B.*“ utrzymuje, że ministerjum ukończyło już obrady nad sprawami etatu. Mianowicie zgodzono się jednomyślnie na podwyższenie etatu dla ministerjum wojny. Postarano się także o jak najspiesznijsze przedłożenie izbom wykazu ekonomii państwa. Główne kwestye konstytucyj ma rząd, również ile możliwości jak najspieszniej załatwić. Minister spraw wewnętrznych zajmie się wypracowaniem projektu do ustawy względem przyszłego składu izb stosownie do panujących zdań w ministerjum państwa. Ten sam dziennik utrzymuje, że przywrócenie rady stanu będzie zależęć od przyszłego składu prawodawczego ciała, a więc będzie odłożone aż do zupełnej rewizji konstytucyj.

— Dziennik nadesłany od misjonarza w Chinach pana Neumanna do Berlińskiego towarzystwa dla misyi w Chinach zawiera o rewolucyj tamtejszej następującą wiadomość: „Buntownik i antycesarz zwany *Tien-teh-Wong*, miał już podbić wielką część państwa; wydaje się za potomka dawnej chińskiej dynastji Ming, która przez Mandżurów była pozbawiona tronu. Zamiarem jego jest wypędzić z kraju panującą obecnie dynastję Mandżurów i odebrać swoich Ojców dziedzictwo. Nazywa się wraz z swymi jenerałami i t. d. „Towarzystwem Szangti (nieba), ma na swej chorągwi napis, tyczący się Szangti, wozi z sobą jednego z krajowców jako kaznodzieję, i burzy świątynie bożków. Że on był członkiem chińskiego towarzystwa misyi i na wyspie Hongkong przez Gützlaffa został ochrzczony, nie jest udowodnioną rzeczą.“

— Dziennik „*C. B.*“ pisze: Z wielu stron wykazano potrzebę rewizji ustawodawstwa względem wybrzeży, dlatego być może, że izby przystąpią do naradzenia się nad tą sprawą. Niejasność tej ustawy jest tak wielka, że nawet zachodzi wątpliwość, czyli i w jakich granicach to prawo może być jeszcze od prywatnych osób wykonywane. Zasługuje na uwagę, że najwyższy trybunał w jednym z swoich wyroków oświadczył, że właściciele dóbr, którzy w dawniejszym czasie uzyskali prawo brzegowe, upoważnieni są wykonywać je nawet i teraz, podczas gdy władze administracyjne uznają je za dawno zniesione, a jeźliby wykonywanie jego znowu miało nastąpić, tedy uważają je za prawo państwu przysługujące. Wszakże w najnowszym czasie musiały rządy okręgów brzegowych wydać napomnienie dla kilku wypadków, w których mieszkańcy brzegowi przywłaszczyli sobie na brzeg wyrzucone przedmioty.

(Dekret krajowej władzy w Sigmaringen względem Jezuitów.)

Kolonia, 16. listopada. W Gorheim koło Sigmaringen bawią od półtora miesiąca za pozwoleniem Jm. Arcybiskupa Fryburskiego Ojcowie towarzystwa Jezusowego, i zamysłają w tym katolickim kraju, który traktatem z 20. kwietnia 1850 został do Prus wcielony, zająć się służbą dla zbawienia dusz swoich bliźnich. Tamtejsza władza wydała temi dniami względem nich następujący dekret:

„Na doniesienie z dnia 26. z. m. względem osiedlenia się zagranicznych jezuitów i duchownych w Gorheim, odpowiadamy królewskiemu urzędowi, że tym duchownym, którzy są cudzoziemcami i w zakładach jezuickich pobierali naukę, na mocy naszego rozporządzenia z dnia 5. sierpnia, nie należy pozwolić osiedlenia się w Gorheim.“

Przeto królewski urząd ma przejrzeć pojedynczych duchownych paszporta i inne papiery legitymacyjne, a przekonawszy się, że jednemu lub drugiemu z wspomnianych warunków nieodpowiadają, o-znajmić im, że osiedlenie się jest im zakazane, i wezwać ich do opuszczenia kraju.

Za 14 dni oczekujemy doniesienia o wykonaniu tego rozporządzenia.

Sigmaringen, 5. listopada 1852.

Królewski rząd
(podpis) *Irabia Villiers*.

Na mocy tego dekretu wezwała policya kilku w Gorheim przebywających jezuitów, ażeby w przeciągu ośmiu dni wykazali, że nie są ani cudzoziemcami, ani uczniami szkół jezuickich, z tym dodatkiem, że im nie będzie dane pozwolenie osiedlenia się, jeźliby zą-daniem poświadczeniem wykazać się nie mogli. (*A. B. W. Z.*)

(Kurs giełdy berlińskiej z 24. listopada.)

Dobrowolna pożyczka 5% 101 1/4 p. 4 1/2% z r. 1850 103. 4 1/2% z r. 1852 103. Obligacje długu państwa 93 3/4. Akcje bank. 107 3/4. I. Pol. list. zastaw. —; nowe 97 1/2; Pol. 500 l. 91; 300 l. 157 l. Frydrychsdory 13 1/2. Iane złoto za 5 tal. 10 3/4. Austr. banknoty 88 7/12.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 24. listopada.)

Metal. austr. 5% 81; 4 1/2 —. Akcje bank. —. Sardyńskie —. Hiszpańskie —. Wiedeńskie 102 3/8. Losy z r. 1834 191 1/2; 1839 r. 118 3/4.

Szwecya.

(Depesza telegraficzna.)

Sztokholm, 19. listopada. Stan zdrowia Jego Mości króla znowu się pogorszył. (Abd. W. Z.)

Rosya.

(Cholera w Petersburgu.)

Petersburg, 23. listopada. Od dnia 1. (13.) października do 30. z. m. (11. b. m.) zachorowało na cholere w Petersburgu w ogóle osób 355, z tych wyzdrowiało 41, umarło 138, pozostało w kuracji 178. (Gaz. Warsz.)

Grecya.

(Kwestya sukcesyi w Grecyi przedmiotem obrad ministrów.)

Ateny, 9. listopada. Kwestya o sukcesyi w Grecyi wywołała, jak donosi „Impartial de Smyrne“, powtórne obrady ministrów, na których sam Król Jego Mość prezydował. Na tych obradach przemogło najprzód to zdanie, że Grecya, jako uznane od trzech mocarstw, wolne i niezawisłe państwo, ma prawo domagać się, aby kwestya o sukcesyi według przepisanej konstytucyjnej normy, to znaczy, przez Króla i obie izby uregulowana była. Podpisany przez Jego król. Mość w Mnichowie protokół familijny postanawia księcia Adalberta następcą tronu Grecyi; jednakże utrzymało się zdanie tych ministrów, którzy radzili, mianować pełnomocnika dla ułożenia się z mocarstwami opiekuneczemi i odnośne instrukcje w tej mierze posłano na pokładzie jednego z parostatków francuskich.

Temi dniami będą izby zamknięte. (A. B. W. Z.)

Turecya.

(Śmierć żony i Syna Sultana. — Narady w Dywanie.)

Konstantynopol, 9. listopada. *Journal de Constant.* donosi: Jego Wysokość Sultana poniósł temi dniami dwie wielkie straty w swej familii przez śmierć swojej drugiej małżonki i jednego z swych synów. Sultankę pochowano tego samego dnia po jej śmierci, a pogrzeb księcia odbył się wczoraj. Oboje złożono w meczecie Yeni Djami. Za orszakiem pogrzebowym szli ministrowie i dygnitarze państwa.

Jour. des Debats donosi, że w dywanie odbywają się narady nad internowaniem Abd-el-Kadera w Brussa; rząd turecki życzy sobie najprzód postanowić warunki, pod którymi pobyt Emira w Jego państwach pozwolony być może; jakie są te warunki, dotychczas wiadomo. (A. B. W. Z.)

(Wiadomości potoczne z Konstantynopola.)

Wiadomości z **Konstantynopola** sięgają po dzień 13. b. m. i nie mają w ogóle wielkiego znaczenia. Grecki patriarcha otrzymał dymisy, jego następcą jest już mianowany. — Pan *Titow* ambasador Rosyi powróci niezadługo do Konstantynopola. Pan *Osewow* wybiera się już do odjazdu na swą posadę w Brukseli. — Słychać, że osławiona księżna Belgiosa jeździ teraz po Karamanii, gdyż dawno już opuściła Alepo i Jeruzolimę. — Greckie dzienniki wszelkiej barwy zajmują się bardzo zwawo sprawą sukcesyi tronu; autentyczny text odnośnej uchwały mocarstw opiekunecznych jeszcze dotychczas nie jest wiadomy. — Wiadomość o śmierci Beja Tunetańskiego zrobiła w całej Lewancie wielką sensację; i obawiają się konfliktu między Anglią i Francją. — W Persyi popełniają wielkie okrucieństwa na zwolennikach sekty Babi, ćwiertują ich, w ciele ich wyrzynają dziury, wstawiają w nie palące świece i t. p. (L. k. a.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 24. listopada. Według wiadomych dotychczas rezultatów głosowania można się spodziewać ośm do dziewięć milionów przyzwalających, a 300,000 zaprzeczających wotów. Z departamentów, w których socyalizm w grudniu r. z. najwięcej przemagał, nadeszło najwięcej wotów przyzwalających. Jutro zbierze się ciało ustawodawcze dla rozpoznania rezultatów wyboru. (P. Z.)

Paryż, 25. listopada. Z 53 departamentów i z armii wiadome są dotychczas 4,108,000 „Tak“, a 185,000 „Nie“. Poselstwo księcia-prezydenta oświadcza, że chociaż senat i lud sam upoważniony jest do zmiany konstytucyi, wszelako ciało ustawodawcze jako produkt prawa powszechnego głosowania wezwane jest do objawienia samodzielności ruchu narodowego i prawowitości mającego się zaprowadzić nowego władztwa. Mimo zmiany formy chce rząd zachować we wszystkim zasadę umiarkowania.

Turyń, 24. listopada. Izba deputowanych obradę deputację z grona swego, która ma być obecną na pogrzebie Giobertego. Wniosek do ustawy względem sprzedaży sardyńskich dóbr domonialnych przyjęto większością 99 głosów przeciw 3. — Turyń obradę prezydenta ministrów hr. *Cavour* znaczną większością głosów deputowanymi. Prezydent izby deputowanych widział się spowodowanym zachęcić deputowanych okólnikiem do pilniejszego bywania na posiedzeniach.

Lworna, 23. listopada. Pan *Tausch*, jeneralny agent Beja Tunetańskiego przejeżdżał tędy do Marsylii w misyi specjalnej do Francyi, Niemiec, Austrii i Turcyi. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 20. listopada. Od 1. do 15. b. m. płacono na targach w Sanoku, Dobromilu, Lisku, Rymanowie i Dynowie w przecięciu za korzec pszenicy 8r.19k.—8r.24k.—9r.6k.—8r.12k.—8r.24k.; żyta 7r.26k.—7r.—7r.30k.—7r.—7r.; jęczmienia 5r.26k.—4r.48k.—6r.—6r.—5r.36k.; owsa 2r.52k.—2r.48k.—3r.36k.—3r.12k.—3r.12k.; breczki w Dobromilu 7r.36k.; ziemniaków 0—4r.—4r.—2r.32k.—2r.24k. Cetrnar siana kosztował 0—48k.—1r.10k.—0—1r.6r. Sag drzewa twardego 4r.24k.—5r.12k.—5r.—6r.—5r. miękkiego 3r.24k.—4r.12k.—3r.—4r.48k.—3r. Fuat mięsa wołowego sprzedawano po 3 1/5 k.—4 1/5 k.—0—3 1/5 k.—3 2/5 k. i garniec ekowity po 1r.55k.—2r.—0—1r.20k.—1r.20k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 27.—28. listopada.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	25	5	29
Dukat cesarski	5	30	5	34
Półimperyal zł. rosyjski	9	29	9	33
Rubel śr. rosyjski	1	50 1/2	1	51 1/2
Talar pruski	1	41	1	43
Polski kurant i pięciocziółwk.	1	22	1	23
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	90	—	90	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 26. listopada 1852.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	—	—
Przedano „ „ 100 po	—	—
Dawano „ „ za 100	—	—
Ządano „ „ za 100	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 27. listopada.)

Amsterdam 1 2. m. 161. Augsburg 116 1/8 l. uso. Frankfurt 115 1/4 l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 172 l. 2. m. Lworna — p. 2. m. Londyn 11.27. l. 3 m. Medyolan 115 3/4. Marsylia 136 3/8 l. Paryż 136 1/2 l. Bukareszt 237. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 21 3/4. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. 94 3/8. lit. B. 111. Pożyczka z roku 1852 93 7/8.

(Kurs pieniężny na giełdzie Wied. d. 26. listopada. o pół do 2. po południu) Ces. dukatów stepowanych agio 22 1/4. Ces. dukatów obrączkowych agio 21 3/4. Ros. Imperyal 9.26. Srebra agio 16 1/4 gotówką.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. listopada.

Hr. Potocki, c. k. major pensjonowany, ze Zbaraża. — P. Pietruski Teofil, ze Strzyna.

Dnia 28. listopada.

Hra. Fredro Domicella, z Nowosiódek. — PP. Malezewski Henr., z Gniłowod. — Mięczyński Jan, z Suchodółów. — Bobowski Konst., z Humnisk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. listopada.

Hr. Żaluzki Józef, do Jasienicy. — Hr. Poniatowski Dariusz, do Krakowa — PP. Herdy Józef, c. k. jeneral-major, do Złoczowa. — Drzewiecki Jan, do Rymanowa. — Strzelecki Eug., do Wyrowa. — Pawlikowski Emil, do Kozłowa.

Dnia 28. listopada.

Hr. Dzieduszycki Kazimirz, do Żółkwi. — Dr. Hanmerstein Gustaw, c. k. podpułkownik, do Bartalowa.

Spustrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. i 28. listopada.

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0 = Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury dog. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	26 2 00	— 0,5 ^o	0 ^o	połno.-wsch. _o	pochm. mgła
2 god. pop.	28 2 08	0 ^o	— 1 ^o	„	„
10 god. wie.	28 2 08	— 0,5 ^o		cicho	„
6 god. zran.	28 1 45	+ 0,5 ^o	+ 1,5 ^o	połud. _o	pochm. mgła
2 god. pop.	28 1 18	+ 1,5 ^o	+ 0,5 ^o	połud.-wsch. _o	pochm. deszcz
10 god. wie.	28 1 18	+ 1,4 ^o		cicho	„

T E A T R.

Dziś: Komedia polska: „Niebezpieczna Ciotunia.“
We środę: Na benefis p. *J. Szturma* dramat polski po raz pierwszy: „Szekspir w domu rodzinnym.“